

בית תורה וחסד "עטרת מרדכי אליהו"

על שם ולעילוי נשמת מו"ר מרן הראשל"צ המקובל האלקי הגה"צ הרב **מרדכי אליהו** זצוק"ל זיע"א
 הרב זכריה מדאר 31 א רחובות. 08-9397933/054-4477562. ateretme@gmail.com

עטרת תפארת

פרשת: **וארא**

מס' 34

אורייתא

הפרישה מוויית נשית

העבד יוצא לחרות בשן ועין דווקא אם האדון היכה אותו, אך אם זר היכה את עינו או את שינו - אינו יוצא לחרות.

ואילו במלח, גם אם יקח אדם מלח ויתן אותו על בשר של איש אחר – המלח ממתיק את הבשר. גם לגבי ייסורין, אם נלמד מ"שן ועין" הרי זה דווקא אם האדון היכה אותו. לכן, כאשר האדם יודע שצרה זו באה לו מאת ה' בגלל עוונותיו – אזי הייסורין ממרקין; אך אם אומר האדם כי אך מקרה הוא – אזי הייסורין אינם ממרקין. **אבל אם נלמד שהייסורין ממרקין את העוונות מ"מלח"**, הרי שגם אם האדם אינו מודה שה' מייסר אותו בגלל עוונותיו, עדיין הייסורין ממרקין.

זהו שאמר לו הקב"ה למשה רבינו: אמנם בני ישראל נאנחים כי "מצרים מעבידים אותם", ולא צועקים אלי על עוונותיהם שגרמו את העבדות; אך אני שמעתי את נאקתם כי: "ואזכור את בריתי" – זו "ברית מלח", אשר ממנה למדנו שהייסורין ממרקין גם אם האדם אינו מודה בה'. נזכור תמיד כי הכל מאיתו יתברך: הטוב וגם מי שנראה כלא-טוב. אין עוד מלבדו.

(מעובד מתוך דברי מרדכי)

"וְגַם אֲנִי שָׁמַעְתִּי אֶת נֶאֱקַת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל אֲשֶׁר מִצְרִים מְעַבְדִּים אֹתָם

וְאֶזְכֹּר אֶת בְּרִיתִי" (וי, ה')

יש לבאר את דברי ה' למשה "ואזכור את בריתי", על פי הגמרא במסכת ברכות, האומרת כי הייסורין ממרקין ומכפרים את עוונותיו של האדם. הגמרא לומדת זאת משני מקומות:

האחד - משן ועין: "ימה שן ועין, שהן אחד מאבריו של אדם, עבד יוצא בהן לחירות, ייסורין שממרקין כל גופו של אדם על אחת כמה וכמה". השני - "דאמר רבי שמעון בן לקיש: נאמר 'ברית' במלח ונאמר 'ברית' בייסורין.

נאמר 'ברית' במלח, דכתיב (ויקרא): 'ולא תשבית מלח ברית', ונאמר 'ברית' בייסורין, דכתיב (דברים): 'אלה דברי הברית'. מה 'ברית' האמור במלח – מלח ממתקת את הבשר, אף 'ברית' האמור בייסורין – ייסורין ממרקין כל עוונותיו של אדם".

ביארו המפרשים את ההבדל בין שני הפירושים:

תאמר לבית יעקב

שירת שחופני לטרן הרב בנושאי הכית והחוד

שאלות אקטואליות

שאלה: האם ישנה חובה להתכוון בעשיית המצוות?

תשובה: יש מצוות שעיקר קיומן הוא המעשה שבהן, וטהרת המחשבה והכוונה למצוה הן רק מצטרפות למעשה אבל אינן מעכבות.

ומצד שני, כוונה לקיום המצוות וטהרת המחשבה בלי שום מעשה - אין בהן שום תועלת.

לדוגמא: אדם שבזמן הקרבת קרבן פסח חושב מחשבות גבוהות וטהורות וכוונות גבוהות ונוראות בעניין קרבן פסח אך לא מקריב בפועל קורבן פסח - ביטל מצוות עשה וחייב כרת. ולעומת זאת אם יאכל קרבן פסח לשם אכילה גסה - יצא ידי חובה אעפ"י שהיא לא מצוה מן המובחר.

הוא הדין בתפילה שהיא עבודה שבלב, **העיקר הוא המעשה**, דהיינו הדיבור בשפתיו, ואם יהרהר את כל התפילה במחשבתו בלבד - לא יצא ידי חובה וצריך לחזור ולהתפלל (ולדעת הרמב"ם יצא ידי חובה).

לעומת זאת אם יתפלל בלא כוונה, אמנם הוא לא יהיה במדרגה שלמה וגבוהה כראוי, כי תפילה בלי כוונה - כגוף בלא נשמה, אך אף על פי כן יצא ידי חובת תפילה.

לכן צריך להתפלל את כל התפילות אפילו כשלא יכול לכוון, ולכן טוב שיכוון לפני התפילה שהוא מתפלל על דעת רשבי" ז"ל ורבינו האר"י ז"ל.

(ספר הלכה)

פיה פתוחה

נשים ונפלאות

שידוך משמים

בשנת תשע"ט החלטנו, בעלי ואני, להתפלל 40 יום בציונו של הרב מרדכי אליהו והחיד"א, זכר צדיקים לברכה, כדי לזכות בזיווג עבור בנו. ב"ה הצלחנו להתמיד במשימה וסיימנו 40 יום בתאריך ט"ו בטבת, יום שני בשבוע. יום ה-40 היה יום של התרגשות גדולה. כאשר נכנסנו לציון שמענו אדם שמספר לחברו שהרב שמואל אליהו שליט"א נמצא בירושלים בכל יום שני, והוא מקבל אנשים ביחידות ואחר כך מוסר את השיעור "קול צופייד", מיסודו של אביו הרב אליהו זצ"ל. הוא לא ידע להגיד לנו פרטים על המקום שבו הרב מקבל קהל, ועל דעת עצמנו החלטנו לפנות לבית הרב זצ"ל.

הגענו למקום, נקשנו קלות על הדלת ונכדו של הרב פתח אותה מעט, כשהוא חוסם בגופו את הפתח כדי למנוע הפרעה מהרבנית. התברר שהרב שמואל אליהו שליט"א עזב את המקום זמן קצר קודם לכן. להפתעתנו, הרבנית פתחה את הדלת ושאלה לבקשתנו. היא בירכה את הבן בחום וביקשה שנחזור להודיע לה על הישועה, כשזאת תגיע בעזרת ה'.

שלושה שבועות אחר כך, ביום שני בשבוע, בנו פגש בחורה שהציעו לו אותה לפני כשנה והיו הרבה עיכובים בנושא. בנו התקשר וסיפר שהיום השדכנית התקשרה אליו ואמרה שאותה בחורה פנויה, והיא יכולה להיפגש אחר הצהריים. לשאלתנו מדוע לא להיפגש ערב השיב הבן: היא לא יכולה בערב, היא עוזרת לרבנית אליהו. היא ממש בת בית שם.

מיותר לספר מה הרגשנו באותו רגע. הבנו שיש כאן מהלך אלוקי המבטיח תוצאות. הרב אליהו שידך לבנו מישהי שהיא בת בית שלו. כאשר נפגשנו עם כלתנו לעתיד ונוכחנו במידות הנפלאות שלה, התרגשנו ושמחנו עוד יותר.

בדיעבד התברר שהיום שבו הם קיבלו את ההחלטה להתחתן היה יום ההילולא של החיד"א. ויום החתונה, ט"ו בסיוון, היה יום הנישואין של הרב זצ"ל עם הרבנית תליט"א. את החופה ערך ברוב שמחה וברכה הרב שמואל אליהו, בן הרב, וההתרגשות של כולם הייתה גדולה. זכותו של הרב זצ"ל תגן על הזוג הצעיר ועל כל ישראל, אמן. (אביהם של ישראל)

עטרת מרדכי אליהו

בית תורה וחסד

הרחובות

בית מדרש יום וצוות לילה, לימוד משניות והזוהר הקדוש לעילוי נשמת הנפטר, ובית תחמוץ לנזקקים על שם ולעילוי נשמת מרדכי מן הראשונים המקובל האלוקי הגה"צ הרב מרדכי אליהו זצוק"ל זיע"א

עלון מס': 86

פרשת: וארא

עטרת מרדכי לילדים

מעשה רב

יום שהוא לא יום ולא לילה

כתוב במשנה במסכת אבות (פרק ו' ו') שהתורה נקנית בארבעים ושמונה דברים, ואלו הן, בתלמוד, בשמייעת האזן, בעריכת שפתיים, בבינת הלב, באימה, ביראה, בענוה, בשמחה, בטורה, בשמוש חכמים, בדקדוק חברים, בפלפול התלמידים, בשוב, במקרא, במשנה, במעוט סורה, במעוט דרך ארץ, במעוט תענוג, במעוט שנה וכו'.

ספר הרב אברהם בליקשטין, נינו של הבבא סאלי: מספר במשפחה, שלפבא סאלי לא היתה פיגמיה! הוא מימיו לא עלה על מטה לצרף שנה. גם כשהיה בזקנותו, לפני שהיה ממש חולה בשנים האחרונות, היה יושב על כסא, מוריד את הראש לחצי שעה, ואחר כך היה ממש צדק ללמוד, כך בכל לילה ולילה. וגם כשהוא לא היה יכול לקרא, כשהיו לו בעיות בראיה, מישוהו שהיה קורא לו, לא היה לו משג של שנה.

ועוד מנהג מיוחד שהיה לבבא סאלי, בחורף הוא היה יושן בלי שמיכה, ובקיץ היה יושן עם שמיכה. אמרו לו, שראוי לנהג הפוך, ועל כך הסביר הבבא סאלי: בקיץ אני צריך שמיכה כדי שיהיה לי חם וכך לא אוכל לישון הרבה, ובחורף אני צריך לישון בלי שמיכה כדי שיהיה לי קר ואני לא אוכל לישון הרבה!

(מתוך "אורחם של ישראל")

חידושים בפרשה

שבת שלום לילדים יקרים,

בפרשתנו נאמר: "וארא אל אברהם אל יצחק ואל יעקב באל שדי", בגמרא מובא מעשה, שאלהו הנביא היה רגיל ללמוד מדי יום בבית המדרש של רבי. פעם אחת, ביום ראש חדש, התעקב אלהו הנביא ולא בא. כשהגיע לבסוף, שאל אותו רבי: מדוע התעקב מלבוא? אמר לו אלהו הנביא: הלכתי למערת המכפלה, הערתי את אברהם אבינו ושטפתי את גדי שיתפלל ואחר כך השכבתיו. וכן עשיתי ליצחק וכן ליעקב. שאל אותו רבי: מדוע לא הערתי את שלשתם ביחד? ענה לו אלהו הנביא: אם הייתי מעיר את שלשתם ביחד, הם היו מרבים בתפלה ומיד היה בא המשוח שלא בזמנו, לכן לא נתנה לי הרשות להעמידם יחד.

משמעות המעשה הזה היא, שרק צרוף הכוחות של שלשת האבות ביחד - יכול להביא גאולה לעולם.

בפרשתנו מפרש בתחלת הפרשה את הפסוק "וארא אל אברהם אל יצחק ואל יעקב באל שדי", הוא כותב על כך שתי מלים בלבד: "אל האבות". כלם שואלים: מה הוסיף רש"י על הפסוק? מה פונתו בשתי המלים שכתב? ונראה להסביר ולפרש את דבריו - שצריך את כל האבות לשם דבר אחד. רק הכוח של שלשתם יחד יכול להביא גאולה. ממש כמו שספר אלהו הנביא לרבי יהודה הנשיא.

צריך גם כוח של חסד וגם כוח של תפלה. גם כוח של לימוד תורה וגם קדושת ארץ ישראל. רק כשכלם מצטרפים ביחד - אפשר להביא גאולה לעולם.

(מתוך "אורחם של ישראל על התורה")

נדולים צדיקים

רבי ישראל אבן חצירה

"סידנא הבבא סאלי" זיע"א

רבנו נולד בראש השנה בשנת תר"ן, בעיר תפיליאל שבמרוקו. כבר בגלותו השקיע את כל מרצו בתורה. היה לומד בהתמדה עצומה ונמשך לחסידות ואמר שנשמתו קשורה לרבי ישראל הפעל שם טוב. כשהיה צעיר פנה אליו אביו ואמר לו: שמר על פיך ולשונך ואל תוציא דבר קשה מפיך, כי את אשר תברך יברך ואת אשר תאר (תקלל) יאר (יקלל).

שלש פעמים עלה רבנו לארץ וחזר למרוקו, לפני שהשתקע בה סופית. בשנת ה'תשי"ד לא עמד יותר בגעגועיו ועלה שוב ארצה, ויבחר את מושבו בנתיבות. רבנו התפרסם כקדוש עליון אשר כל ברכותיו מתקמות.

שמונה עשר שעות ברציפות היה לומד, תוך כדי התעלמות מכל הסובב אותו. בדרך כלל אף היה שוכח לאכל ולפעמים היה צם משבת לשבת. רבנו נדר עצמו מאכילת בשר ודגים היה אכל רק בשבתות.

"הבבא סאלי" אהב ויקר מאד את תלמידו הרב מרדכי אליהו זצוק"ל. ביום די' לחדש שבט בשנת ה'תשמ"ד נתבקש לשיבה של מעלה.

(מתוך "אורחם של ישראל")

זכותו יגן עלינו

חידות

שאלות בפרשה

1. התחננתי עם דודתי. מי אני?
2. מי היה גיסו של אהרן? ומי היה חמיו?
3. בני כמה היו משה ואהרן בדברים אל פרעה?
4. על איזו מפה אמרו החרטמים: "אצבע אלקים היא"?
5. מה ההבדל בין חמש המכות הראשונות לאחרונות?
6. מה המשותף ל 3 המכות: דם, צפרדע וכנס?
7. אלו נסים היו במכת השחין?
8. באיזו מפה נפגעו גם הצמחים?
9. אחרי איזו מפה אמר פרעה: "הי הצדיק"?

אתר: www.ateretme.com

טל: 052-4477-564 / מייל: ateretme@gmail.com

העלון מוקדש לע"ז: ישראל כלמו בן ריחנה רחל ז"ל, שלום בן סאלם ז"ל,

איזו גרינברג בן פרידה, רבי אברהם בן משה הכהן, איידלה דובנוב בת נוח, לאה בת שלמה, משה בן פרחיה, מרי מרים בת גרסיה ודניאל אבן צור, טניה בת רבקה, רבי שלמה בר חנינה ויקטור חואטו בן משה, יוסף בן טוביה, גילה בת בתיה, מנחם בן יעקב, שרה אסתר ז"ל בת טיטה שונטל תחי, זכריה בן משה, זכריה ז"ל בן ברכה ושלום, זורי בת שמחה, זכריה בן חנה ומשה משה בן נסרה, גבריאל לבאי בן רוזינה, אברהם בר עיישה כהן, דוד בן ליהה ויונה, יחיעם צוריאל בן עמרם ושושנה, משה בן סעיד, ניסים בן יוסף, שולה סול בת חנינה, שמואל בן ישראל, ריזל צבי בן חמוני, חיה בת מרים, יורם בן אהרון יקנה, רונה בת פריחה, צביה בת רבקה, סעדיה בן מנשה אברהם בן זחירה אנקוניא, מוסא בן עואד, אברהם בן זורה, דוד בן אביבה,

ה.נ.צ.ב.ה

בין הפותרים נכונה יוגרל כרטיס ספר על כר 50 ש"ח אחת לחודש